

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: **DIMITRIE ALEXANDRESCO**

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: **ION N. CESADESCU**REDACTOR-PROPRIETAR: **I. S. CODREANU****ABONAMENTUL**

Pe an, în România, cu Tabla,	45 lei
6 luni	20
3 luni	10
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni	

*Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & AdministrațiaBucurești, **CALEA RAHOVEI**—5

Lângă Palatul Justiției

TELEFON № 16/98**S U M A R**Studiu asupra privilegiilor, de d-l *D. Alexandresco*.**JURISPRUDENȚĂ:**Curtea de Casație, secțiunile unite: *Th. Basarabescu cu Ministerul de Finanțe*;Curtea de apel din Iași, secția II: *Societatea cooperativă «Dunărea» cu Sindical falimentului I. D. Cutaroff ș. a.*;Tribunalul Tutova: *Emilia L. Bistrițeanu cu Mihai Somlea, cu o Observație de Iscod*.Judecătoria ocolului Braștăvăt-Romanați: *Ștergerea din listele electorale a lui Ion D. Georgescu din Vadastra*;

Solemnitatea dela Înalta Curte de Casație.

Studiu asupra privilegiilor— *Privilegiile generale asupra mobililor* —*3° Cheltuielile ultimei boli.*

În No. 39 al *Curierului Judiciar*, ne-am ocupat despre privilegiul cheltuielilor de înmormântare. Acum ne vom ocupa despre cheltuielile ultimei boli.

Art. 1729 face să figureze, în al treilea loc, între creanțele privilegiate asupra tuturor mobililor, cheltuielile boalei celei din urmă, făcute în curs de un an ¹⁾.

Acest privilegiu aparține medicilor, chirurgilor, moașelor, farmaciștilor, poșlujnicilor, surorilor de caritate, etc. cari au căutat pe un bolnav și i-au dat cele trebuitoare la ultima sa boală ²⁾.

Astfel, privilegiul de mai sus garantează cheltuielile ultimei boli, precum: vizitele medicale, prețul medicamentelor, cheltuielile de pază și de tratament într'un stabiliment termal, etc. El nu

garantează însă deplasarea unei celebrități medicale, nici cheltuielile de pură fantazie ale bolnavului, nici acele care nu-și au de cauză directă tratamentul boalei ³⁾.

Astfel, doctrina este unanimă spre a decide că furniturile care au de scop igiena generală a sănătății, mai ales când nu există o boală propriu zisă, nu sunt privilegiate.

De aceea s'a și decis că furnitura unui aparat dentar (dinți falși) neputând fi cuprinsă în cheltuielile boalei celei de pe urmă, dentistul care a procurat cuiva un asemenea aparat, nu are un privilegiu care să asigure plata lui ⁴⁾.

Motivul acestui privilegiu este următorul: dacă el n'ar fi existat, ar fi fost poate de temut ca o persoană în primejdie de moarte să nu găsească sprijinul și ajutorul necesar.

Toate cheltuielile făcute, ori cât de mari ar fi, cu ocazia ultimei boli a debitorului, sunt privilegiate, căci nu se are în vedere, în specie, condiția socială și averea bolnavului ⁵⁾.

Se poate întâmpla ca un terțiu să fi avansat banii necesari la căutarea unui bolnav. În asemenea caz, acest terțiu va avea privilegiul de

¹⁾ Cpr. Judecăt. ocol. IV București, *Curierul Judiciar* din 1904, No. 83; Baudry et Loynes, *op. cit.*, I, 324; Martou, *Idem*, II, 364; P. Pont, *Idem*, I, 78; T. Hue, XIII, 31; Laurent, XXIX, 362; Planiol, II, 2560, și toți autorii. Tribunalele își arogă dreptul de a reduce notele medicilor, în caz când sunt exagerate, ceace după jurisprudență constituie o chestie de apreciere. Cpr. Planiol, II, p. 790, nota 4 (ed. a 4-a). Vezi și Trib. Paris, Sirey, 95.2.175.—Vezi însă Guillaouard, *op. cit.*, I, 217.

²⁾ André, *Tr. pratique du régime hypothécaire*, 148, pag. 81 (ed. a 2-a, 1898); Baudry et Loynes, *op. cit.*, I, 324; P. Pont, *Privil. et hypothèques*, I, 78.—Vezi însă Aubry & Rau, III, § 260, p. 214, text și nota 17 (în privința cheltuielilor de fantazie provocate de însăși boala debitorului). Cpr. în acest din urmă sens, Guillaouard, *Privil. et hypothèques*, I, 217; Laurent, XXIX, 362, etc.

³⁾ Trib. com. S-t Etienne, Sirey, 1910 (*Bulletin des sommaires*), 2, p. 12 și *Dreptul* din 1910, No. 30, p. 244.

⁴⁾ Cpr. Guillaouard, *op. și loco cit.*; Martou, *op. cit.*, II, 364; Nacu, III, p. 594, No. 35.—*Contră*: Duranton, XIX, 54, p. 57 (ed. a 4-a din 1844).

¹⁾ Acest privilegiu este străin de dreptul roman, cu toată părerea contrară a lui Baldus și Paul de Castro, citați de Troplong (*Privil. et hypothèques*, I, 138). Cpr. Martou, *Idem*, II, 362.—În cât privește codul Calimach, deși art. 1995 § ultim din acest cod vorbește de pretenția medicilor, chirurgilor și spitalierilor pentru un an, toțișii art. 1996 din acelaș cod se grăbește a adăoga că: «dacă averea datornicului nu v'a ajuns spre deplina îndestulare acelor prevăzuți în textul precedent (servitorii, medicii, chirurgii, etc.) ei vor luă după analogie dritul lor, fără nicio proțimistire, afară numai de cheltuielile îngropărei».

care vorbește art. 1729, 3°, însă el nu este, după unii, de drept subrogat în locul creditorilor privilegiați ce a plătit ⁶⁾.

Dacă sunt mai mulți creditorii privilegiați pentru cheltuelile ultimei boli, și averea debitorului nu ajunge săre a-i achita pe toți integralmente, toți vor fi plătiți în proporție cu creanța lor, fără nici o precădere, conform art. 1724.

Privilegiul pentru cheltuelile ultimei boli nu există de cât pentru un an; de unde rezultă că dacă debitorul a avut o boală cronică care, după mai muți ani, i-a adus moartea, numai cheltuelile făcute în ultimul an vor fi privilegiate ⁷⁾.

Dacă în timpul acestui ultim an, debitorul a avut mai multe boli, toate cheltuelile făcute pentru cautarea acestor boli vor fi privilegiate.

Legea n'a admis acest privilegiu decât *pe un an*, fiindcă creanța medicilor, chirurgilor și farmaciștilor, pentru vizite, operații, medicamente, etc. se prescrie tot printr'un an (art. 1904, § 1). Legea n'a putut admite privilegiul de mai sus pe mai mult de un an, fiindcă ceilalți creditori ar fi opus prescripția odictată de art. 1904. Un privilegiu statornicit în această materie pe mai mult de un an ar fi fost deci inutil, pentrucă el s'ar fi stins odată cu prescrierea acțiuneii.

A venit acum momentul să ne întrebăm: ce se înțelege prin cuvintele: *boala cea de pe urmă* ⁸⁾, de care vorbește art. 1729, 3°?

După unii, ar fi vorba, în specie, de boala de care debitorul a murit ⁹⁾, iar după alții, de aceea care a precedat falimentul sau insolabilitatea lui, pentru cuvântul foarte temeinic că medicul, care a avut norocul de a tămădui pe bolnav, nu trebuie să fie mai rău tratat, decât acela sub a cărui îngrijire bolnavul a murit ¹⁰⁾.

Legea fr. din 30 Nov. 1892 a curmat controversa în acest din urmă sens. Aceeaș soluție este

admisă și în Belgia. Iată, în adevăr, cum s'a exprimat, în această privință, raportorul legii în Camera reprezentanților: «Cuvintele boala *cea de pe urmă* nu însemnează numai boala de care debitorul a murit, ci și aceea care a precedat falimentul sau insolabilitatea lui ¹¹⁾». Apoi, textul belgian, prin alineatul adaos în urma § 5 al art. 19, curmă chiar orice discuție în termeni expresi. Deși legiutorul nostru n'a reprodus, nu înțelegem pentru ce, acest paragraf, totuși credem că aceeaș soluție poate fi admisă și la noi.

Dacă falitul a murit în timpul falimentului de boala de care el eră atins pe când încă nu eră falit, părerea generală este că privilegiul își are ființă ¹²⁾.

Dacă boala nu s'a ivit decât în urma declarării falimentului, privilegiul nu va există, după rigoarea principiilor, însă sindicul va putea să plătească cheltuelile ei cu titlu de ajutor acordat falitului, după art. 762 din codul comereial ¹³⁾.

Ultima chestie ce ne-a mai rămas a discuta asupra acestui privilegiu, este aceea de a se ști dacă el poate fi exercitat numai pentru ultima boală a debitorului, sau și pentru aceea a persoanelor care sunt în sarcina lui, precum sunt: copiii săi sau persoanele cărora el datorește alimente, etc.

Deși și această chestie este controversată, totuși se decide în genere, cu drept cuvânt, că art. 1729, 3° nu se referă decât la ultima boală a defunctului. Privilegiile fiind, în adevăr, după cum știm, de strictă interpretare, nu pot fi intinse prin analogie. Or, în textul menționat, cuvintele «cheltuelile boalei celei din urmă» nu pot fi aplicate decât unei persoane determinate, și această persoană nu poate fi decât aceea a debitorului ¹⁴⁾.

Am terminat cu privilegiul cheltuelilor ultimei boli. Într'unul din numerile viitoare ale acestei reviste, ne vom ocupa despre privilegiul relativ la salariul oamenilor de serviciu, calfelor și lucrătorilor.

D. ALEXANDRESCO

⁶⁾ Pand. fr., v^o *Privil. et hypothèques*, 748; Martou, *Idem*, II, 369; Baudry et Loynes *Idem*, I, 329; Mourlon, *Examen critique du Comment. de Troplong sur les privilèges*, I, 77.—*Contrà*: Troplong, *Privil. et hypothèques*, I, 141; Duranton, XIX, 51. Știm că aceeaș controversă există și în privința cheltuelilor de înmormantare.

⁷⁾ Thiry, IV, 356, p. 322; Aubry et Rau, III, § 260, p. 214, text și nota 18 (ed. a 5-a).

⁸⁾ Planiol (II, 2559) observă, cu drept cuvânt, că ar fi fost mai bine ca legea să nu vorbească de boala cea de pe urmă, conferind numai un privilegiu pentru cheltuelile boalei, făcute în ultimul an. Art. 1955, 3° din codul italian declară privilegiat cheltuelile boalei, făcute în cele sease ultime luni ale vieții debitorului (*le spese d'infirmità fatte nelle ultimi sei mesi della vita del debitore*).

⁹⁾ Valette, *Privil. et hypothèques*, 27; Massé, *Droit commercial*, IV, 2938; Aubry et Rau, III, § 260, p. 131 (ed. a 4-a); Laurent, XXIX, 361; Planiol, nota în D. P. 91. 2. 121; Cas. fr. D. P. 92. 1. 376, etc.

¹⁰⁾ P. Pont, *Privil. et hypothèques*, I, 76; Colmet de Santerre, IX, 17 bis 1; Mourlon, *op. cit.*, I, 73, p. 181 urm.; Thiry, IV, 356, p. 322; Amtz, IV, 1668; Trib. Fécamp, D. P. 91. 2. 121. Cpr. D. Negulescu, *Teoria privilegiilor*, p. 14, etc.

¹¹⁾ Vezi Thiry, IV, 356, p. 322; Delbecq, *Régime hypo thécaire*, 103, p. 97, 98 (ed. din 1852).

¹²⁾ Troplong, *Privil. et hypothèques*, I, 137; Répert. Sirey-Carpenfier, v^o *Faillite*, 3724.

¹³⁾ Martou, *op. cit.*, II, 368; Pardessus, *Tr. de droit commercial*, V, 1194; Renouard, *Tr. des faillites*, II, p. 253; Répert. Sirey, v^o *Faillite*, 3725, etc.

¹⁴⁾ Vezi în acest sens, Baudry et Loynes, *op. cit.*, I, 328 bis; Martou, *Idem*, II, 365; Aubry et Rau, III, § 260, p. 216, text și nota 16 (ed. a 5-a); Vigie, III, 1245; T. Hue, XIII, 35, p. 46; Mourlon, *op. cit.*, I, 76; Nacu, III, p. 593, No. 32; Trib. Le Havre, Sirey, 97. 2. 251, nota a; Cas. fr. P. D. 98. 1. 394; Sirey, 1900. I. 39; Trib. Gand, Sirey, 1907. 4. 32 și *Curierul Judiciar* din 1908, No. 26, p. 208 (cu observ. noastră).—*Contrà*: Planiol, II, 2559; Colmet de Santerre, IX, 17 bis II; Guillaouard, *Privil. et hypothèques*, I 216; André, *Régime hypothécaire*, 150, p. 82; Trib. Cherbourg, Sirey, 97. 2. 251, etc.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secțiuni-Unite

Audiența dela 29 Aprilie 1910

Președinția d-lui G. N. BAGDAT, prim-președinte

Th. Basarabescu cu Ministerul de finanțe

Curte de compturi.—Răspunderea casierilor generali de județe pentru delapidările perceptorilor, sub legea de constatare din 1882 și a legii comptabilității din 1864. (Art. 42, 64 din legea de constatare din 1882 și art. 87 din legea comptabilității din 1864).

Din combinațiunea art. 64 și 42 din legea de percepere din 1882, cu art. 87 din legea comptabilității generale a Statului din 1864, rezultă că, spre deosebire de dispozițiunile legii de percepere din 1893, dacă casierul-general răspunde în mod absolut necondiționat pentru delapidările perceptorilor numiți după a lui propunere, casierul-general, însă, nu mai este răspunzător de acele delapidări, dacă perceptorul nu a fost numit după propunerea sa, fie că a găsit pe perceptor funcționând, fie că ar fi fost numit în urmă fără recomandăția sa, de cât numai atunci când s'ar stabili că casierul-general a fost neglijent în controlul ce trebuia să exercite asupra perceptorilor.

Deciziunea 6/910. — Admis recursul și casată după recursul făcut de Th. Basarabescu azi defunct și reprezentat prin fiecele și moștenitoarele sale Elisabeta Ghițescu și Maria Ghenu, deciziunea Curții de Conturi, secțiuni-unite, No. 17/905, dată în proces cu Ministerul de finanțe.

Curtea.

Ascultând pe d-l avocat, P. Borș în dezvoltarea motivului al II-lea renunțând la motivul I;

Pe d-l avocat, C. Marinescu, în combateri;

Pe d-l procuror-general, Gr. Ștefănescu, în concluziuni.

Deliberând,

Asupra mijlocului al II-lea de casare singurul ce s'a susținut de recurenți:

«Greșită aplicațiune a art. 83 al legii de percepere din 1893; violarea art. 64 și 42 al legii de percepere din 1882 și articolul 87 al legii comptabilității din 1864 care era în vigoare în timpul gestiunei mele a art. 2 al legii inspectorilor de finanțe din 1873 și a art. 48, 24 și 52 al legii organice a Curții de conturi. Ex-es de putere și nemotivare

a) «Este știut din hotărârile instanțelor de fond, că eu am funcționat la Vlașca ca casier-general doi ani și 3 luni și anume dela 1 Aprilie 1890—1 Iulie 1892 în timpul acestei gestiuni a mele, în vigoare era legea de percepere din 20 Martie 1885, nici de cum legea din 1 Ianuarie 1894 (vezi articolul final 93 al acestei legi).

«Așa că greșit se aplică această din urmă lege cu art. său 88, și în temeiul cărei legi inaplicabilă mie. Curtea de conturi înțelege a deduce o responsabilitate a mea absolută și ilimitativă când responsabilitatea și după acest articol era sub o condițiune suspensivă limitativă

b) «Find vorba de întinderea și natura responsabilității unui casier-general din timpul gestiunei între 1890—1892 inclusiv pentru faptele delictuoase ale unui perceptor și considerând articolul de lege atunci în vigoare, și care urmează a fi acceptate și anume art. 64 și 42 al legii de percepere din 1882 și art. 87 al legii comptabilității generale din 1864, cu ale sale modificări în atari caz

«Inalta Curte de conturi violează precizații articolul de lege,

de oarece, cum bine s'a stabilit de însăși Inalta Curte de casațiune, răspunderea casierului era limitată și subordonată la caz când perceptorul nu se afla funcționând după recomandățiunea aceluia și când acela a fost numai neglijent în verificare.

«În speța se știe că perceptorul a fost recomandat la Ministerul de Finanțe cu 8 ani înainte de venirea mea la Vlașca ca casier-general și anume în 1882, de d-l B. I. Popovici fost casier-general atunci la vechea circ. a 17-A Roata de jos, mai pe urmă de casierul care m'a succedat d-l N. Eustafiu în 1893 la circ. 19-A Roata de jos remaniată în acest an și 1894 la circ. 18-A Roata de jos din nou remaniată și în acest an (Vezi certificatele Ministerului de finanțe No. 2680 din 14 Februarie 1901 dosar de fond No. 106/98 al Curții de conturi anexă la Curtea de conturi No. 3 6/905 și No. 4113 din 27 Maiu 1905 dos de conturi No. 63/98 a Curții de conturi supliment la dos Curții de conturi No. 4686/96).

«Dar Inalta Curte de conturi, ca instanță de fond strict chemată a-și cerceta și a pune la cale verificarea cauzelor de rezort, a trecut peste nevaliditatea imputării mele de despăgubiri condamnat în calitate de funcționar de priveghere și control în baza proceselor verbale de constatarea delapidărilor atribuită fostului perceptor Niculescu, când aceste procese verbale nu-mi erau oportabile, și după art. 86 din legea de percepere din 1893 și pentru că ele nu constată limitativă și subordonată răspundere a unui atare funcționar în suma rămasă de despăgubit provenită din vreo o neglijență în verificare din parte-mi

«Și apoi nu a rectificat imputarea mea de despăgubire nici la sumă rezultând din acele procese verbale rămase în delapidare în cifra numai de lei 371 bani 19, că deși procesele verbale ridicase delapidările atribuite perceptorului din timpul funcțiilor mele la lei 3999 bani 86, constatând că perceptorul achitase ulterior la tezaur cu de la sine când se înlesnea de bani unele sume în cifra de lei 3629 bani 67 finalmente în acele procese verbale nu mai rezultă în delapidare din timpul meu decât lei 370 bani 19, din debitul comunei Bucșani, și din anul 1890-91, care și aceștia nu erau delapidați dacă perceptorul prin deciziuni definitive esise descărcat totalmente de debitele fiscale din toți anii dela 1892 83—92/93 inclusiv. (Vezi deciziile No. 81 și 7 8 din 17 și 18 Iunie 1896, dosarul judecării ultimei gestiuni a perceptorului, aflat în arhiva Curții de conturi adus după solicițiunea mea făcută prin petițiune).

«Astfel fiind s'a violat precizatele articole de lege, și în tot cazul Onor Inalta Curte de conturi nementionând că a fost constatat vreo o neglijență de verificare d'n parte-mi sau că Niculescu a fost recomandat meu, da în același timp o deciziune nemotivată și cu exces de putere.

c) «Ceeace însă confirmă și mai mult cele dela litera b este că eu am servit sub legea organică sancționată cu decretul No. 912 din 27 Martie 1887 care prescrie că: «Casierii generali vor îndeplini pe lângă funcțiunea ce au, și pe aceea de inspectorii de finanțe în județul lor, cu toate drepturile și îndatoririle prevăzute de legea organică a inspectorilor financiari.

«Ori prin articolul 2 al legii inspectorilor de finanțe din 1873 aceștia și prin urmare și casierii generali răspundeau de deficitul perceptorilor numai când s'ar fi constatat că el provine din lipsa de verificare și când prejudicial cauzat nu se poate acoperi din averea delincentului perceptor, cu adaosul ulterior pînă în sancțiunea art. 86 din legea de percepere din 1893 și din averea a celor răspunzători după lege de gestiunea perceptorului delapidator, deci din a casierilor generali cari l-au recomandat și cari după inițialul art. 67 idem sunt răspunzători de faptele prepusului lor prin recomandare.

«Iată dar dovedită odată cu violarea precitatului text de lege cât de greșit a procedat în lta Curte de conturi aplicându-mi art. 88 al legii de percepere neaplicabil în speța, și încă cu absolută și ilimitată răspundere pe care nici nu oare textul lui»

Având în vedere deciziunea Curții de compturi No. 17/905, pronunțată în Secțiuni-unite;

Curtea de compturi, a condamnat pe Th. Basarabescu, acum decedat și reprezentat prin recurențele, în calitate de succesor, la plata deficitului, partea convenită pe timpul cât a funcționat în calitate de casier al județului Vlașca din întreaga sumă delapidată de fostul percep-

lor al circumscripțiunii a 18 din acel județ stabilind că din legile de percepere și comptabilitate generală rezultă principiul că casierul-general răspunde în mod absolut necondiționat de delapidările săvârșite de percepători;

Considerând că se mai constată că Th. Basarabescu a prezentat Curții de comptori un memoriu, prin care între alte mijloace de apărare a invocat că dânsul a funcționat în calitate de casier la Vlaşca dela 1 Aprilie 1890, până la 10 Iulie 1892, și că în timpul gestiunii sale, era în vigoare legea de percepere din 1882, după care responsabilitatea casierilor pentru delapidările săvârșite de percepători nu era absolută ci supusă condițiilor că, sau percepătorul delapidator să fi fost numit după recomandarea casierului general, sau ca acesta să fi neglijat a controla pe percepători, mijloc de apărare asupra căruia Curtea de compturi nu se pronunță, întrucât stabilise principiul responsabilității necondiționată;

Văzând art. 64 și 42 din legea de percepere din 1882 și art. 87 din legea comptabilității generale a Statului din 1864 cari sunt aplicabile în speță;

Considerând că rezultă din combinațiunea acestor texte de lege, spre deosebire de dispozițiile legii de percepere din 1882, că dacă casierul-general răspunde în mod absolut necondiționat pentru delapidările percepătorilor, numiți după a lui propunere, casierul-general însă nu mai este răspunzător de acele delapidări dacă percepătorul nu a fost numit după propunerea sa, fie că a găsit pe percepător funcționând, fie că ar fi fost numit în urmă, fără recomandarea sa de cât numai atunci când s'ar stabili că casierul-general a fost neglijent în controlul ce trebuia să exercite asupra percepătorilor;

Considerând că nu se poate susține că găsirea în funcțiune a unui percepător de către casier, ar echivala cu numirea după a lui propunere, întrucât avizurile casierilor în această privință nu sunt obligatorii pentru administrația superioară;

Considerând că astfel fiind, pentru ca Th. Basarabescu să fie răspunzător de partea din deficit aleasă pe numele său, trebuia a se stabili prin decizia adusă în recurs sau că percepătorul delapidator fusese numit după recomandarea casierului Basarabescu, sau că a fost neglijent și n'a controlat pe percepător, ceea ce nu s'a stabilit de Curtea de compturi;

Că, prin urmare, Curtea nefăcând asemenea constatare și nediscutând mijlocul de apărare invocat de Th. Basarabescu a nesocotit textele de lege sus arătate și, prin urmare, mijlocul de casare este întemeiat;

Văzând și dispozițiunile art. 65 din actuala lege organică a înaltei Curți de casație;

Pentru aceste motive, de acord cu concluziunile d-lui procuror-general, Curtea casează, etc

CURTEA DE APEL DIN IAȘI, S. II

Audiența dela 12 Maiu 1909

Președinția d-lui D. PROFIRIU, consilier

Societatea cooperativă «Dunărea» cu sindicul falimentului I. D. Cuișoroff și altul

Faliment. — Inscriserea și admiterea la verificare a creanțelor. — Dacă constituie un lucru judecat inatacabil. — Acte ce și-au luat ființă în urma încetării plăților — Ipoteca constituită asupra bunurilor datornicului — Sarcina celui ce a încheiat actul a dovedi cum că în asemenea acte nu există fraudă — Judecător sindic. — Dreptul lui ca și al creditorilor a cere scoaterea din tablou a unor creanțe pătate de fals, sau dol, sau inscrite în urma unei erori. — (Art. 726, 780 și 824 din Codul comercial).

1. Inscriserea și admiterea la verificare a creanțelor, nu constituie un lucru judecat inatacabil,

ci dă drept proprietarului titlurilor verificate a lua parte la lucrările falimentului atât timp, până când acele titluri nu vor fi doborâte prin contestații făcute posterior admiterii și se vor bucura de credința ce li s'a dat în ziua verificării.

2. Articolul 726 din Codul comercial stabilește o prezumpție legală de fraudă în dauna creditorilor, pentru actele cari și au luat ființă în urma încetării plăților, și între aceste acte este și ipoteca constituită, asupra bunurilor datornicului, iar această prezumpție, după principiile generale de drept formulate în articolul 1200 și 1202 din Codul civil, scutește pe cel ce o propune de dovedea fraudei, încumbând celui ce a încheiat actul, a dovedi contrariul.

3. Art. 780 din Codul comercial, îndreptățește pe orice creditor, și neapărat și pe sindic care reprezintă pe toți creditorii, a cere și a obține scoaterea din tabloul creanțelor de plată pe acele cari sunt pătate de fals, de dol sau au fost inscrite în urma unei erori, ori din pricină că până în momentul verificării nu se știa de existența unor acte, cari dacă ar fi fost cunoscute creanțele ar fi fost respinse dela verificare, sau, în tot cazul, nu ar fi fost inscrite în mod definitiv, ci numai în parte sau numai provizoriu până la pronunțarea justiției asupra validității lor.

Curtea,

Văzând apelul introdus în termen de către soc. cooperativă «Dunărea» din Tulcea, contra sentinței comerciale No. 5 din 31 Ianuarie 1908, a Trib. Tulcea;

Ascultând părțile în concluziunile lor orale și văzând concluziunile scrise și actele din dosarele cauzei, se constată în fapt următoarele: Constantin J. Cuișoroff, comerciant din Mahmudia, jud. Tulcea, este declarat în stare de faliment prin sentința No. 29 din 13 Septembrie 1907 a Trib. Tulcea, după cererea creditorului Alexe Avramide, făcându-se în mod provizor data încetării plăților la 13 Martie 1908, data scadenței cambii în virtutea căreia se cerea declararea falimentului Soc. cooperativă «Dunărea», creditoare, cere prin directorul său Sava Donceff înscrierea la masa credală cu două cambii de câte 5000 lei fiecare, date la 12 Iulie 1906 și cu scadența la 12 Ianuarie 1907, ambele protestate, și prin procesul-verbal de verificare din 2 Octombrie 1907 este trecut între creditorii falimentului cu suma de 10 mii lei (fla. 86 și 94 dosarul falimentului) iar la 26 Ianuarie 1908 se înscrie la masa falimentului cu 10000 lei în baza actului ipotecar autentificat de Trib. Tulcea la No. 42 din 1906 și înscris la No. 12 din 1906. Același creditor Avramide, văzând tabloul protestelor cambiilor lui Cuișoroff, contestă data încetării plăților și Tribunalul Tulcea, prin sentința No. 36 din 16 Octombrie 1907, fixează data încetării plăților la 1 Decembrie 1905, după care sindicul falimentului introduce cererea de anulare a actului de ipotecă a societății prin petiția din 30 Noembrie 1907; iar creditorul I. Pavloff cere la 20 Ianuarie 1908 la același tribunal atât anularea actului de ipotecă, cât și anularea celor două cambii de câte 5000 lei cu care se inscrisese mai înainte. Tribunalul întrunește aceste două acțiuni și le admite în total, declarând nule actul de ipotecă și cambiile prin sentința No. 5 din 1908, asupra căreia Curtea de Iași este chemată a se pronunța în urma apelului făcut de zisa societate «Du-

nărea», și în baza trimiterii ce s'a făcut de către Înalta Curte de casație, care, prin decizia No 366 din 10 Decembrie 1908, a casat decizia Curții de Galați, secția II-a cu No. 24 din 1908, confirmătoare sentinței tribunalului;

Văzând că judecătorul sindic a cerut numai anularea actului de ipotecă intervenit între soc. «Dunărea» și falitul Cuțaroff, în baza art. 726 din Codul comercial, pe când creditorul Ivan Pavloff a cerut anularea atât a acestei creanțe ipotecare, cât și a celor două cambii de câte 5000 lei cu care societatea «Dunărea» fusese admisă la masa credală prin procesul-verbal de verificare cu data 2 Septembrie 1907, și aceasta în baza art. 780 alin. 5 din Codul comercial, pe motiv că toate aceste creanțe sunt fictive și numai prin fraudă au fost admise ca bune;

Văzând incidentul ridicat de reprezentantul societății «Dunărea», asupra admisibilității contestațiilor făcute de sindic și de creditorul Ion Pavloff;

Văzând că, în ce privește pe judecătorul-sindic, contestația sa este în termen, cererea de anulare a ipotecii fiind introdusă la 30 Noembrie 1907 (fila 211) înainte de verificarea creanței acestea, care a avut loc tocmai la 26 Ianuarie 1908; că înscierea de către același judecător-sindic a societății la masa falimentului cu această sumă nu este o renunțare din partea sa la acțiunea introdusă mai înainte, și aceasta reiese chiar din procesul-verbal în care judecătorul admite înscierea numai în mod provizor (f. 197); că, în afară de aceasta, judecătorul-sindic în legislația noastră nu numai că reprezintă pe creditorii și pe falit, ci este și un organ al legii, este judecător care se pronunță asupra contestațiilor cari privesc creanțele a căror valoare nu trece peste competența judecătorului de ocol (art. 772 din Codul comercial) așa că sindicul neputând fi și parte și judecător, trebuie să înscrie la masa falimentului orice creanță necontestată de către falit sau vreun alt creditor, rămânând ca în urmă dânsul să o conteste la tribunal dacă i se pare că nu e sinceră;

Văzând că în ce se atinge de creditorul Ivan Pavloff acesta a introdus contestația sa în ziua de 28 Ianuarie 1908 adică la două zile după verificarea și înscierea creanței ipotecare; că dânsul cere anularea atât a acestei înscireri, cât și a celor două cambii trecute în procesul-verbal de verificare cu data 2 Octombrie 1907. În baza art. 780 din Codicele comercial, care dă drept a se face opoziție la admiterea de creanțe verificate în caz când s'ar descoperi vreun fals, dol, eroare esențială de fapt sau s'ar descoperi titluri până acum necunoscute; că acest articol admițând facerea contestațiilor tardive contra creanțelor înscrise în procesele-verbale de verificare pentru vreunul din motivele acolo arătate, creditorul I. Pavloff de asemenea a introdus în termen acțiunea sa, întru cât atențiunea sa a fost atrasă de împrejurarea că societatea cooperativă «Dunărea» ceruse și obținuse înscierea sa pentru suma de 10000 lei cu procente de 15 la sută pe an, în baza actului de ipotecă, fără a se face vreo mențiune despre înscierea anterioară a celeilalte sume de 10000 lei; că la această verificare Pavloff nefiind citat, dânsul nu are altă cale de a ataca decât cea arătată de art. 780 din Codul comercial; că a respinge anticipat acțiunea lui Pavloff pentru că nu a dovedit dolul, sau vreunul din condițiile de admisibilitate a acțiunii după art. 780 din Codul comercial, — cum cere avocatul societății, — ar fi a prejudeca fondul acțiunii și în același timp a șterge din codice acest articol care nu s'ar mai putea aplica nici odată; că urmările contestațiilor făcute târziu, ca și ale declarațiilor și admiterilor târzii, sunt regulamentate în titlul al V-lea al cărții a III-a a Codicelui comercial, și din întreg acest titlu transpiră spiritul de echitate și de perfectă egalitate între creditorii; căci cei ce și-au valorificat târziu pretențiunile nu sunt îndepărtați dela masa falimentului, ci iau parte la repartiza sumelor neîmpărțite între creditorii admiși înainte, și-i îndreptățește chiar a prelua o parte proporțională cu

aceea distribuită anterior, dacă dovedesc că au fost în neputință a-și verifica în timp creanțele, sau probează că s'au făcut plăți în baza unor creanțe pătate de doi ori alte vicii enumerate de art. 780 din Codul comercial; că de aci se vede că înscierea și admiterea la verificare a creanțelor nu constituie un lucru judecat inatacabil, cum susține avocatul societății, ci dă drept proprietarului titlurilor verificate a lua parte la lucrările falimentului atât timp până când acele titluri nu vor fi doborâte prin contestații făcute posterior admiterii și se vor bucura de credința ce li s'a dat în ziua verificării (art. 824 din Codul comercial); că, așa fiind, incidentul de respingere, ce tardiv a contestațiilor acestora, este nefondat și urmează a fi înlăturat;

Văzând, în fond, că atât sindicul falimentului, cât și creditorul I. Pavloff cer în primul loc anularea actului de ipotecă și a înscirpției ipotecare, și în al doilea loc anularea cambiiilor în valoare de 10000 lei ca fiind făcute în fraudă creditorilor falimentului;

Văzând art. 726 și 780 din Codicele comercial; Considerând că art. 726 din Codul comercial stabilește o presumpție legală de fraudă în dauna creditorilor pentru actele cari și-au luat ființă în urma încredințării plăților și între aceste acte este și ipoteca constituită asupra bunurilor datornicului (alin. 4); că această presumpție, după principiile generale de drept formulate în art. 1200 și 1202 din Codul civil, scutește pe cel ce o propune de dova fraudă, încumbând celui ce a încheiat actul a dovedi contrariul, adică buna sa credință; iar art. 780 din Codul comercial îndreptățește pe orice creditor, și neapărat și pe sindic care reprezintă pe toți creditorii, a cere și a obține scoaterea din tabloul creanțelor de plată pe acele cari sunt pătate de fals, de dol, sau au fost înscrise în urma unei erori, ori din pricină că până în momentul verificării nu se știa de existența unor acte cari dacă ar fi fost cunoscute creanțele ar fi fost respinse dela verificare, sau în tot cazul nu ar fi fost înscrise în mod definitiv, ci numai în parte sau numai provizor până la pronunțarea justiției asupra validității lor;

Văzând că pentru dovedirea reclamațiilor s'a propus la tribunal interogatoriul reprezentantului societății «Dunărea», numit Sava Donceff, care a declarat (f. 255) că la formarea actului ipotecar a numărat falitul Cuțaroff numai 3300 lei, sumă care cu datoria veche de 6700 lei a format totalul creanței ipotecare de 10000 lei; că a pretins dela falit două cambii de câte 5000 lei pentru a le putea negocia, și că a dat o scrisoare falitului în care se îndatorește să radieze ipoteca în caz de plată a cambiiilor, fie ca garant, fie ca acceptant; că din acest răspuns al reprezentantului societății și din alte împrejurări de fapt, se vede că societatea știa de încetarea plăților lui Cuțaroff; așa, societatea, care era în legătura de afaceri cu falitul Cuțaroff și cu ginerile acestuia Rafael Mateeff încă de prin Aprilie 1905, a fost nevoită să protesteze un bilet la ordin de 400 lei cu scadența la 1 Decembrie 1905; a preschimbât în reșeți rânduri cambiele pentru sumele ce dăduse cu împrumut, până ce la urmă a cerut și obținut actul ipotecar de care se vorbește mai sus. Mahmudia este un mic centru comercial, așa că nu este nevoie să cerceteze cineva la corpul portăreilor spre a se încredința despre solvabilitatea comercianților din acea localitate; judecătorul sindic ducându-se la fosta dugheană a falitului în Mahmudia spre a aplica sigiliul, falitul îi declară că nu are nici o avere și că dugheana cu toată marfa a vândut-o cu forme prin tribunal încă din Decembrie 1906. — prin urmare înainte de facerea actului ipotecar, — către Iordan Dobreff, la care s'a tocmit ca servitor în dugheană (f. 51), și aceasta era ușor de aflat; cu prilejul facerii actului ipotecar de sigur că s'au cercetat registrele de sarcini și atunci s'au putut afla sarcinile cari apăsu asupra averii nemiscătoare a falitului și obiecțiunea ce se face de avocatul societății că nu putea afla sarcinile ce existau asupra tuturor nemiscă-

toarelor lui Cuțaroff nu este întemeiată, pentru că în registrele de inscripțiuni se trece numele proprietarului, nu a nemisătorului, și tribunalul spune în sentința apelată că a găsit sarcini; că toate aceste împrejurări de fapt dovedesc că reprezentantul societății cunoștea starea de nesolvabilitate a lui Cuțaroff și a ginerelui acestuia Mateeff, și numai pentru a-și crea un privilegiu față cu ceilalți creditori a consimțit a mai da falitului o sumă de bani; că inscripția ipotecară fiind astfel luată în timpul când falitul era în tacetare de plăți și societatea creditoare știind aceasta, urmează a se anula în virtutea art. 726 din Codul comercial; că această inscripție nu e valabilă nici pentru suma declarată la interogator ca plătită în momentul formării actului ipotecar, pentru că citatul art. 726 nu face nici o deosebire între datorile anterioare și cele posteroare încetării plăților, și este știut că unde legea nu distinge, judecătorul ca și interpretul nu poate face nici o distincție; că la interogator luat în ședința dela 31 Ianuarie 1908, Sava Donceff declarând că în suma de 10000 lei prevăzută în actul ipotecar se cuprinde și datoria veche de 6700 lei, pe când în 2 Octombrie 1907 se înscrisesse la masa credală cu 10000 lei, iar cu câteva zile înainte de pronunțarea sentinței No. 5 din 1908, la 26 Ianuarie 1908, se înscrisesse și cu cei 10000 lei cu procentele prevăzute în actul ipotecar, fără a atrage atenția judecătorului-sindic și fără a cere să se facă amintire de înscrierea anterioară, prin această procedură a sa Donceff a voit să avantajeze societatea, — după cum însuși mărturisise la interogator, — și astfel creditorul I. Pavloff a fost întreptăit să introducă această contestație în baza art. 780 din Codul comercial, dovedind manoperile doloase de cari s'a servit reprezentantul societății spre a o favoriza în dauna masei credale; că, așa fiind, apelul societății asupra validității inscripției ipotecare nu este întemeiat și urmează a fi respins.

În privința înscrisului actului de ipotecă și a cambiilor cu data 12 Iulie 1906:

Văzând că directorul societății a declarat la interogator că a primit odată cu facerea actului ipotecar și două cambii de câte 5000 lei fiecare, însă numai de complezență; că însă, aceste vorbe trebuie luate în înțelesul că dănsul nu s'a gândit nici odată să pretindă de două ori suma împrumutată, în virtutea actului de ipotecă și în virtutea acelor cambii, ci că a pretins cambiiile spre a putea negocia și la nevoie a le protesta, cum arată la interogator; că față cu registrele societății, din cari se vede că societatea a împrumutat pe falit în diferite timpuri cu sume de bani al căror total se ridică la 10000 lei, și față cu declarația făcută de reprezentantul său înaintea Curții, atât oral cât și concludziile scrise, că în înțeles și înțelege a fi înscrisă la masa falimentului numai cu suma de 10000 lei, Curtea găsește că această sumă se datorește zisei societăți de către falitul Cuțaroff, indiferent de titlurile în virtutea cărora se va prezenta la masa falimentului, însă numai ca creditoare simplă chirografară;

Văzând că societatea cooperativă «Dunărea» a făcut cheltueli cu acest apel, și apreciid în virtutea art. 140 și 146 din Procedura civilă, etc.;

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier Em. Cernătescu, admite apelul, etc.

(ss) D. Profiriu; Al. G. Hinna; Em. Cernătescu; C. N. Bozdugan; S. Zăhărescu.

NOTĂ.—A se vedea, asupra chestiunii rezolvate prin decizia de mai sus, articolul d-lui P. Vasilescu, publicat în *Curierul Judiciar*, No. 4 din 17 Ianuarie 1910.

(N. R.)

TRIBUNALUL JUDEȚULUI TUTOVA

Audiența dela 9 Februarie 1910

Președinția d-lui G. PETRESCU-DĂMBOVIȚA, judecător

Emilia L. Bistrițeanu cu Mihaia Somlea

Sentința civilă No. 56

Legea asupra drepturilor proprietarilor. — Litigiul dint-un proprietar de farmacie și locatarul acelei farmacie. — Dacă asemenea litigiu poate fi rezolvat după legea proprietarilor — (Art 1 și 2 din Legea asupra drepturilor proprietarilor)

Legea asupra drepturilor proprietarilor fiind o lege excepțională, creată numai în favoarea proprietarilor de imobile, după cum rezultă din însăși titulatura acestei legi, nu se poate aplica și în rezolvirea altor contestațiuni ce s'ar naște din alte contracte de locațiune de lucruri mobile; Astfel, litigiul dintre un proprietar de farmacie și locatarul său, nu poate fi rezolvat după legea proprietarilor, dreptul de farmacie, ca și concesiunea acestui drept, fiind un drept personal mobiliar.

Tribunalul,

Având în vedere acțiunea în'entată de d-na Emilia L. Bistrițeanu din orașul Bărlad, legatară universală a averi defunctului ei soț L. Bistrițeanu, în calitate de sechestru judiciar al acestei averi contra d-lui Mihaia Somlea, cu același domiciliu, pentru rezilierea contractului datat 26 Octombrie 1907 pentru închirierea farmaciei numitului defunct, cu începerea dela 23 Aprilie 1910 și 4000 lei daune;

Având în vedere actele din dosar și susținerile părților; Având în vedere că părtilul cere a se declina competența de a se judeca această acțiune după legea proprietarilor, de oarece dreptul de arendare a farmaciei fiind mobiliar urmează a se judeca după dreptul comun;

Având în vedere că chestiunea dedusă judecăței este de a se ști dacă legea din 1903 asupra drepturilor proprietarilor rezultând din contractele de închiriere și de arendare se aplică și proprietarilor de farmacie în ce privește contestațiunile ce ar izvorî din asemenea contracte;

Având în vedere că legiuitorul determinat de o necesitate a timpului și pentru a veni în ajutorul proprietarilor de imobile atât urbane cât și rurale și mai cu seamă a proprietarilor de case, a creat în 1903, o lege excepțională asupra drepturilor proprietarilor rezultând din contractele de închiriere și arendare, scopul ei fiind de a se da la îndemână proprietarilor mijloace mai urgente și mai eficace ca să poată urmări fie expulzarea, fie realizarea drepturilor sale de proprietar față de chiriaș și arendaș, după cum se vede din însăși expunerea de motive a acestei legi;

Considerând că această lege fiind o lege excepțională creată numai în favoarea proprietarilor de imobile, după cum rezultă din însăși titulatura acestei legi, expunerea de motive, dezbaterile parlamentare și întreaga economie a legii nu se poate aplica în rezolvirea și a altor contestațiuni, ce s'ar naște din alte contracte de locațiune decât de imobile, cum ar fi locațiunile de servicii, locațiunile de lucruri mobile, de drepturi personale, antreprizele, *locatio operarum*, etc., care rămân a se rezolva după dreptul comun;

Că, prin urmare, tot după acest drept se va rezolva și litigiul dintre un proprietar de farmacie și locatarul său, dreptul de farmacie precum și concesiunea acestui drept fiind un drept personal mobiliar;

Că aceasta a fost intențiunea legiuitorului, se vede și din faptul că, cu ocazia votării acestei legi, d-l Nacu,

care era raportor, a cerut în Senat înlocuirea cuvântului «locațiune» cu acela de închiriere, căci cuvântul locațiune este un cuvânt generic și este mai la locul lui aci cuvântul închiriere și art. 1 s'a votat cu această modificare; iar d-l Senator Polizu-Micșunești, cu ocazia votărei art. 2 se, exprimă: s'ar fi făcut mai bine dacă această lege nu se ocupa de arendări, ci se ocupa numai de închirierile de case etc.;

Că, astfel fiind, nu se poate pe cale de analogie întinde dispozițiunile acestei legi excepționale și alte cazuri de cât acele prevăzute de ea; căci a se admite contrariul ar fi a se da o altă interpretare mai largă cuvintelor de închiriere și arendare, decât cea înțeleasă și acceptată de legiuitor, care la întrebuintă în sensul strâns și referitor la imobile; că, prin urmare, proprietarii unui fond de comerț, a unei farmacii sau altor lucruri mobile pentru realizarea drepturilor rezultând din contractele de locațiune, nu se pot servi de măsurile urgente și excepționale ale legii proprietarilor, ci de dreptul comun;

Având în vedere că L. Bistrițeanu, acum defunct, a arendat lui M. Somlea pentru suma de 8000 lei anual, atât fondul de comerț farmacia cât și imobilul unde se comercializează acest fond;

Având în vedere însă că principalul arendei este, necontestat, dreptul de farmacie cu fondul de comerț și numai o mică parte din acea arendă se poate considera ca chirie a imobilului, parte ce nu este precizată prin contractul de arendare; că suma plătită ca arenda fiind globală și principalul fiind arenda farmaciei a fondului de comerț, e firesc că accesoriul să urmeze soarta principalului și deci a se aplica dreptul comun;

Pentru aceste motive, admite incidentul etc.

(s) G. Petrescu-Dâmbovița.

Observație. — Tribunalul Tutova face, după părerea noastră, o bună și sănătoasă aplicare a principiilor de drept, cu privire la legea proprietarilor, care este o lege excepțională.

A se vedea în același sens, D. Alexandresco, tom. IX, p. 337, text și nota 2, care se vede că a servit de călăuză redactorului acestei hotărâri, de vreme ce el reproduce în totul argumentarea acestui autor.

Tot în același sens s'a pronunțat și Trib. Covurlui (C. Botez), *Dreptul* din 1908, No. 73 (cu observ. directorului nostru d-l D. Alexandresco). — *Contra*: Trib. Tutova, *Dreptul* din 1909, No. 72 (cu observ. d-lui Siliu Rădulescu).

ISCOD.

JUDECAT. OCOL. BRASTAVĂȚ-ROMANAȚI

Audiența dela 19 Februarie 1910

Ștergerea din listele electorale a lui Ion D. Georgescu din Vădastra

Cartea de judecată electorală No. 15

Drept electoral.—Autoritatea lucrului judecat.—Dacă există în asemenea materie autoritatea de lucru judecat.—(Art. 1201 Codul civil)

Principiul autorității lucrului judecat fiind un principiu general, el este aplicabil și în materie electorală, ori de câteori se constată că există identitate de obiect, de cauză, iar procesul este între aceleași persoane și în aceeași calitate.

Astfel, dacă o persoană a fost ștersă din listele electorale ca neavând calitatea de cetățean român, aceasta constituie lucru judecat, ori de câte ori intrunește elementele cerute de art. 1201 din Codul civil.

Judecata,

Asupra excepțiunii autorității lucrului judecat:

De oarce această excepțiune este de ordine publică, judecata o invoacă din oficiu. Afirmațiunea avocatului d-l I. Oroveanu, din partea intimatului că în materie electorală acest principiu nu se aplică, fiind o lege specială, nu este întemeiată, căci acest principiu este admis pentru a curma odată procesele și a crezământ justiției că ceea ce a hotărât odată e bine hotărât, principiu sintetizat în adagiul roman: «*Res iudicata pro veritate habetur*», jurisdicțiunea de același grad e una și singură și, deci, nu poate să mai judece din nou, odată pronunțată hotărârea;

Și dacă justiția se pronunță, indiferent care ar fi materia: electorală, civilă, penală etc, acest principiu al autorității lucrului judecat e general;

E adevărat că sediul se găsește în art. 1201 din Codul civil, dar toată lumea admite că dreptul civil e dreptul comun și unde o lege specială nu prevede nimic asupra unui caz, trebuie să ne conducem după dreptul comun;

Având în vedere că astăzi se ridică excepțiunea autorității lucrului judecat pe motiv că asupra aceluiași proces s'a pronunțat două judecătorii: Judecătoria Ocolului Corabia, prin cartea de judecată electorală No. 403/908 și judecătoria ocolului rural Brastavățu, prin cartea de judecată No. 46/909 și au admis apelul contra înscrierii în listele electorale de alegători pentru colegiul al III-lea de Cameră a lui Ion D. Georgescu, din Vădastra, prin încheierea No. 2/908 și 1/909, pe motiv că nu e român și deci nu se poate bucura de drepturile politice, conform art. 16 din legea de procedură dela 1884; Că astăzi se face apel contra deciziunii consiliului comunal al comunei Vădastra, No. 7 din 14 Ianuarie 1910, prin care se înscrie în listele electorale pe d-l Ion D. Georgescu, din acea comună, neținând seama de hotărârea judecătoriei ocolului Brastavățu, No. 46/909 și a ocolului Corabia No. 403/908 prin care se ordonă ștergerea lui din acele liste;

Având în vedere că obiectul apelului este același: ștergerea din listele electorale de alegător col. III de Cameră ale comunei Vădastra, a lui Ion Georgescu, obiect asupra căruia s'a pronunțat judecătoria ocol. Corabia, prin cartea sus menționată;

Având în vedere că conform art. 1 din legea pentru întocmirea listelor electorale, listele electorale sunt permanente, deci calitatea lui odată fixată rămâne definitivă și nu se poate spune că de astă dată obiectul e altul, înscrierea pentru anul 1910;

Această alegațiune s'ar putea susține când listele electorale ar fi anuale, atunci s'ar putea susține că obiectul e altul, dar după art. 1 nu se poate susține;

Având în vedere că cauza e aceeași: lipsa calității de cetățean român a intimatului, asupra căruia punct judecata de asemenea s'a pronunțat după probele ce le-a avut;

Că procesul este între persoane cu aceeași calitate, căci afirmațiunea că astăzi nu se prezintă ca apelant aceeași persoană Florea Fl. Florescu, ci Ion Grădinaru din Vădastra, este neintemeiată, căci Ion Grădinaru se prezintă în aceeași calitate. Nu trebuie să avem în vedere persoanele fizice, ci calitatea lor juridică;

Or, astăzi se prezintă Ion Grădinaru, în calitate de reprezentant al corpului electoral, nu în interesul său propriu, ca într'un proces civil, în care calitate a fost și Florea Fl. Florescu;

Că așa fiind, judecata urmează a admite apelul con-

statând în cauză autoritatea lucrului judecat, găsind de întemeiat incidentul, fără a mai intra în fondul procesului;

Pentru aceste motive, admite, etc.

Magistrat stagiari (s) Dem. G. Teodorescu.

Grefier, (s) B. Vasilescu

Solemnitatea dela Inalta Curte de casație

Marti 1 Iunie 1910, Inalta Curte de casație a ținut ședința solemnă pentru luarea jurământului prevăzut de lege d-lor: D. Cuculi, numit președinte dela secția II-a, în locul d-lui N. Mandrea, retras la pensie, Se. Popescu numit procuror-general; Al. Alessiu și Em. Anastasiu, numiți consilieri pe lângă acea Inaltă Curte în locurile vacante.

După îndeplinirea formalităților obișnuite pentru luarea jurământului noilor numiți, d-l procuror-general, Scarlat Popescu, având cuvântul a pronunțat următoarul discurs:

Domnule Prim-președinte,

Inaltă Curte,

Cred că exprim sentimentele întregii Curți arătând părerea de rău pentru retragerea din mijlocul nostru a fostului președinte Nicolae Mandrea.

Doctor în drept de la Berlin, cu o cultură aleasă, el s'a destinat magistraturii, căreia a sacrificat aproape întreaga sa activitate, stând numai la această Curte 38 ani, dintre cari 16 ani ca președinte al secțiunii II-a, unde, alături cu înalți distinși magistrați, a contribuit la formarea și stabilirea jurisprudenței în variile chestiuni juridice venite înaintea Inaltei Curți.

De și încă în putere de a munci, dânsul a fost pus prin efectul legii, la retragere pentru limită de vârstă.

Înaintarea d-lui Demosten Cuculi, doctor în drept de la Paris, ca președinte în locul rămas vacant, este cea mai nemerită alegere ce se putea face în persoana unui magistrat de carieră, care are la activul său și meritul și vechimea. Ii adresăm deci felicitările noastre.

Felicit asemenea și pe d-nii consilieri Emanoil Anastasiu și Al. Alexiu, numiți acum din nou; cel dintâi este un vechi magistrat, care la 1889 ne-a succedat la președinția Tribunalului Tutova, iar cel de al doilea, este unul din magistrații cari s'a pus în evidență în diferitele funcțiuni ce a ocupat. Fie dar bine veniți în mijlocul nostru.

Venirea noastră în capul Parquetului-general al celei mai Inalte instanțe judecătorești, desigur că a surprins pe mulți și sunt cel dintâi care să recunoască că alți colegi și mai vechi în grad și cu mai multă experiență decât mine, erau indicați pentru această demnitate.

Chemat a ocupa acest loc prin încrederea guvernului, mărturisesc că am avut un moment de esitare; m'am gândit însă că e de datoria oricărui magistrat ca, atunci când se face apel la el, i se cer serviciile tot în magistratură, însă în altă direcțiune, să nu creeze dificultăți și aceasta m'a și determinat ca să primesc.

Îmi dau seama cât de grea și delicată este sarcina ce mi-am luat, sarcină cu atât mai dificilă cu cât acest loc a fost ocupat de magistrați de elită, cari au fost

fala magistraturii noastre și cari s'au ilustrat dela înălțimea acestui fotoliu.

Țin însă dela început să declar și să se știe că mă ure aci desbrăcat de orice pasiune, fără nuanță politică și că înțeleg să rămân tot magistratul independent de până acum. De altfel trecutul meu e o garanție pentru viitor.

În noua mea funcțiune singura mea călăuză va fi, ca în totdeauna *conștiința datoriei.*

Voi căuta, alături și împreună cu d-voastră, să priveghiez ca legea să se aplice în mod strict și egal pentru toți și voi da nețărmarit concursul meu pentru a se atinge scopul ce cu toții trebuie să-l avem în vedere: *ficarea jurisprudenței.*

Nu mai astfel deciziunile d-voastră vor fi și vor rămâne monumente neperitoare, justițiabili se vor prezenta la bara justiției cu încredere și vom avea cu toții satisfacțiunea că am contribuit la ridicarea prestigiului magistraturii.

Pentru a atinge însă scopul urmărit e nevoie și de concursul unui alt factor important, al baroului, cu care doresc să întreprind cele mai bune raporturi.

E de necontestat că avem în barou avocați de valoare și experimentați, cari prin lumenele lor aduc reale servicii justiției și magistraturii; sunt și printre cei tineri destule talente, dar cărora le lipsește experiența, aceștia din urmă-i sfătuiesc să aibă de exemplu pe cei dintâi și cu toții să țină seamă că Curtea se găsește destul de împovărată de afaceri, să nu uite că Inalta Curte judecă în drept și că prin urmare expunerea faptelor pricinii trebuie făcută în mod cât se poate de sumar. Numai așa se va putea ajunge ca fiecare să-și vadă judecat recursul la termenul ce-i s'a fixat și să se evite pierdere de timp și cheltuieli pentru părți.

Nu pot termina fără a constată și a mă felicită în același timp că, în îndeplinirea sarcinii mele, voi fi secondat de doi vechi prietini și distinși colegi, pe concursul cărora pun mult preț; iar d-voastră d-le Prim-președinte și Inaltei Curți vă aduc mulțumirile mele pentru atenția ce mi-ați dat și pentru buna voință ce mi-ați arătat.

D) Prim-președinte a răspuns prin câte-va cuvinte d-lui Procuror-general, declarând ședința ridicată.

A apărut: **Execuțiunea silită**, vol. I cuprinzând: *Principii generale.—Spiritul legilor de execuțiune silită.—Condițiuni pentru a face o urmărire.—Teoria contestațiilor*, de d-l **Demetru Negulescu**, profesor la Facultatea de drept din București. Prețul lei 4.50 broșat.

A apărut p. II, vol. IX, din Dreptul civil de d-l profesor **D. Alexandrescu**, care cuprinde: **Societatea, Mandatul, Comodatul și Imprumutul**. Prețul 7 lei, p. II; iar volumul complet lei 17.

Acest volum se va putea expedia tuturor celor ce vor trimite costul prin mandat postal la *Curierul Judiciar*, care furnizează volumele Alexandrescu, și orice cărți de drept, broșate sau legate după dorință, la fel cu cele furnizate anterior.

Rugăm stăruitor pe abonații rămași în întârziere cu plata abonamentelor, să trimită sumele datorate prin mandat postal direct la administrația ziarului «Curierul Judiciar» București, sau să plătească la prezentare numai în mâna încasatorilor: **I. RIVEANU** pentru provincie; iar pentru Capitală vechiului încasator, sau ajutorului său **C. PETCULESCU**, în schimbul chitanțelor ce vor emite din registrul cu matea, investite cu stampila: **CURIERUL JUDICIAR.**